

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
ФАКУЛЬТЕТУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОДАЛЬШОЇ ОСВІТИ (СЛОВАЧЧИНА)
КАФЕДРА МОВ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
АРХІТЕКТУРИ І БУДІВНИЦТВА ВІРМЕНІЇ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ КРИМСЬКИХ ТАТАР «АЛЕМ»
ЦЕНТР РОЗВИТКУ «ДЕМОКРАТІЯ ЧЕРЕЗ КУЛЬТУРУ»
БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД РОДИНИ ДЕМКУР»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ТУРИСТИЧНА АСОЦІАЦІЯ ТЕРНОПІЛЛЯ»

НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЯК СУЧАСНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС: ДОСВІД, ПРАКТИКИ, ІННОВАЦІЇ

**II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ-ФЕСТИВАЛЬ**
25–26 жовтня 2018 рік

Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист № 1/–9 34 від 21.01.2018
Тези доповідей

КИЇВ 2018

УДК 008:[338.48+796.5](06)

H500

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 27 від 3 жовтня 2018 р.)*

H500 Нематеріальна культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації : тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф.-фестиваль, Київ, 25–26 жовт., 2018 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Київ. ун-т культури, Ф-т гот.-ресторан. і турист. бізнесу. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – 390 с.

Збірник містить наукові тези II Міжнародної науково–практичної конференції-фестивалю «Нематеріальна ткультурна спадщина як сучасний туристичний ресурс : досвід, практики, інновації», яка відбулася 25–26 жовтня 2018 р. на базі Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міжнародної Торговельної Палати ICC Ukraine, Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w Warszawie (WSTiJO) (Республіка Польща), EMBASSY OF HUNGARY – HUNGARIAN TOURISM Information Office (Угорщина), Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii (Республіка Польща), Європейського інституту подальшої освіти (Словаччина), кафедри мов Національного університету архітектури і будівництва Вірменії, громадської організації кримських татар «АЛЕМ», Центру розвитку «Демократія через культуру», благодійної організації «Благодійний фонд родини «Демкур», громадської організації «Туристична асоціація Тернопілля». Матеріали містять певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів та будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції

©Київський національний університет культури і мистецтв, 2018

© Автори тез, 2018

ЗМІСТ

Секція 1. НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА:
ФОРМАЛЬНА І НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

<i>Антоненко В. С.</i>	<i>Нематеріальна культурна спадщина як туристичний ресурс: досвід залучення в освітній процес та наукову діяльність КУК та КНУКІМ</i>	18
<i>Арсененко І. А., Донченко Л. М.</i>	<i>Сучасні аспекти використання нематеріальної культурної спадщини в туризмі</i>	23
<i>Батченко Л. В., Близнюк І. О.</i>	<i>Культурні цінності як фактор конкурентоспроможності туристичної галузі</i>	27
<i>Ворошилова Г. О., Злиденна М. С.</i>	<i>Туризм і культурна спадщина: проблеми та взаємодії</i>	31
<i>Даниленко О. В.</i>	<i>Художнє оформлення готельно-ресторанних комплексів як елемент нематеріальної культурної спадщини України</i>	34
<i>Дашевська І. М.</i>	<i>Інтерпретація нематеріальної культурної спадщини як важлива складова професійної підготовки туристичних гідів</i>	37
<i>Коваленко Є. Я.</i>	<i>Світова управлінська спадщина як джерело розвитку сучасної культури менеджменту</i>	40
<i>Манов М. А., Єременко М. А.</i>	<i>Нематеріальна культурна спадщина України</i>	43
<i>Мурмилова А.</i>	<i>Natural cultural heritage of Bulgaria in tourist routes and excursion programs</i>	45
<i>Плецан Х. В.</i>	<i>Сучасні тенденції підготовки фахівців у сфері нематеріальної культурної спадщини</i>	49
<i>Плецан Х. В., Силка А. В.</i>	<i>Роль нематеріальної культурної спадщини у формуванні професійних компетенцій фахівця сфери гостинності</i>	52
<i>Русавська В. А.</i>	<i>Українська гостинність: культура, традиції, бізнес</i>	55

- Сапельнікова Н. Л., Жулай А. О.** *Роль ЮНЕСКО в системі збереження нематеріальної культурної спадщини* **60**
- Толок Г. А., Барандич Ю. Ю.** *Роль людського фактора у розв'язанні проблеми якості в готельно-ресторанному бізнесі* **65**
- Устименко Л. М.** *Туристична етика як засіб збереження нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО* **69**

Секція 2. МЕНЕДЖМЕНТ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ НА ДЕРЖАВНОМУ І РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ

- Антоненко В. С., КОРТУНОВА С. Ю.** *Нематеріальна культурна спадщина Мексики як туристичний ресурс* **73**
- Антоненко В. С., Скидан Н. М.** *Нематеріальна культурна спадщина Франції як туристичний ресурс* **77**
- Архіпов В. В.** *Нематеріальна культурна спадщина Азорських островів як туристичний ресурс* **81**
- Батченко Л. В., Гончар Л. О.** *Репутаційний капітал сфери гостинності як складова нематеріальної спадщини України* **86**
- Басюк Д. І., Маршаленко М.** *Корпоративні ціннісні як імперативи в індустрії гостинності* **90**
- Батченко Л. В., Коваленко В. О.** *Українські традиції як фактор формування репутаційного капіталу у світі* **93**
- Бровенко Т. В., Череп К. І.** *Нематеріальна культурна спадщина у контексті розвитку туристичних регіонів* **95**
- Булгакова Н. В.** *Ландшафтні перлини «Софіївка» та «Олександрія» крізь призму туристичного краєзнавства як об'єкти збагачення нематеріальної культурної спадщини* **98**
- Волощук Н.** *Роль елементів нематеріальної культурної спадщини в розвитку туристичної сфери регіону (на прикладах реалізації проектів «Етногалерея «Спадок», «Під зорею Пінзеля»)* **101**

- Ворошилова Г. О.,
Кусковець Ю. І.** *Етностиль в дизайні готельних підприємств як елемент збереження нематеріальної культурної спадщини України* **109**
- Голубець І. М.,
Масленніков М. В.** *Нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО в Іспанії: досвід для України* **112**
- Гладенко Ю. М.,
Литвиненко М. О.** *Нематеріальна культурна спадщина як інструмент розвитку туризму в об'єднаних територіальних громадах: досвід Сумщини* **117**
- Григорчак І. М.** *Нематеріальна культурна спадщина як фактор розвитку регіонів* **121**
- Грищенко І. М.,
Вірко О. С.** *Сервісна культура: національний аспект* **125**
- Дем'ян В. В.** *Практика збереження і використання нематеріальної культурної спадщини – міжнародний досвід* **128**
- Завадинська О. Ю.,
Данько Н. М.** *Інноваційне оновлення діючих бізнес-моделей і розробка нових форматів підприємств готельно-ресторанного і туристичного бізнесу* **132**
- Завадинська О. Ю.,
Недашковська А. В.** *Формування потенціалу інноваційного розвитку готельно-ресторанного і туристичного бізнесу* **137**
- Завадинська О. Ю.,
Недашковська А. В.** *Інноваційні напрями розвитку індустрії гостинності в Україні* **140**
- Завадинська О. Ю.,
Мазярка С. Я.** *Впровадження інноваційних ІТ-технологій в діяльність підприємств ресторанного господарства як інструмент нематеріальної культурної спадщини* **143**
- Захарін С. В.,
Лі Інін** *Нематеріальна культурна спадщина Китаю як елемент привабливості туристичного продукту* **147**
- Пилипів В. І.** *Нематеріальна культурна спадщина як об'єкт національної ідентичності* **152**
- Пилипів В. В.** *Відображення особливостей національної гостинності в об'єктах нематеріальної культурної спадщини України* **157**

- Осієвська Ю. С.** *Історично-культурні пам'ятки як культурний регіональний чинник* 162
- Стариченко Т. В.,
Беляк А. О.** *Історично-культурні пам'ятки як культурний соціальний капітал, як домінуючий нематеріальний актив ефективності підприємств* 168
- Толок Г. А.,
Черевко Д. В.** *Культура обслуговування споживачів ресторану як фактор іміджу* 171

Секція 3. ТУРИСТИЧНИЙ МАРКЕТИНГ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

- Антоненко В. С.,
Балабан Н. М.,
Ковтун М.,
Сарапуха Б. А.** *Народні промисли і ремесла в Україні як туристичний ресурс* 176
- Антоненко В. С.,
Громак О. В.,
Марчук О. В.** *Нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО в Болгарії як перспективний туристичний ресурс* 180
- Антоненко В. С.,
Діденко А. І.,
Цегельник Д. Ю.,
Шубіна К. О.** *Етнокультурний потенціал західної України як чинник розвитку туризму* 182
- Антоненко В. С.,
Денисенко Д. С.,
Стеценко С. С.** *Проблеми підвищення ефективності популяризації та збереження культурної спадщини в Україні* 187
- Антоненко В. С.,
Троцька Ю. О.,
Кебкал К. О.,
Варецька І. О.** *Нематеріальна культурна спадщина як елемент туристичного потенціалу дестинацій – переможців різних етапів Всеукраїнського конкурсу «Сім чудес України»* 190
- Антоненко В. С.,
Хуткий В. О.,
Оріховський П. Б.** *Нематеріальна культурна спадщина як важливий елемент духовного середовища мешканців популярних туристичних дестинацій* 196
- Балабанов Г. В.** *Роль музеїв у збереженні та популяризації нематеріальної культурної спадщини України* 199

- Бондар І. С.** *Елементи української традиційної культури у сучасному дизайні як чинник туристичної привабливості регіонів* 203
- Бровенко Т. В.,
Логінов Д.** *Роль соціальних мереж у популяризації нематеріальної культурної спадщини України* 206
- Вишневська Г. Г.,
Можарівська Л. О.** *Проектування як сучасний інструмент промоції нематеріальної культурної спадщини* 210
- Гаврилюк А. М.** *Туристичний брендинг нематеріальної культурної спадщини як маркетинговий інструмент державної регіональної політики* 217
- Гаврилюк А. М.,
Весті К. А.** *Елементи нематеріальної культурної спадщини України як маркери туристичної атрактивності території* 222
- Кузло Р. Я.** *Центри народних ремесел в Україні як осередки формування атрактивних туристичних ресурсів нематеріальної культурної спадщини* 225
- Гаврилюк А. М.,
Янчук Н.** *«Щедрик» Миколи Леонтовича як самобутній шедевр хорового музичного мистецтва в контексті нематеріальної культурної спадщини України та світу* 230
- Гаврилюк А. М.,
Ціцішвілі Д. О.** *Проектний менеджмент як засіб популяризації нематеріальної культурної спадщини* 234
- Лук'яненко Л. М.,
Данилейко О. О.** *Статус нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО як стимул до розвитку туристичної сфери селища Петриківки* 237
- Зінченко В. А.** *Мова – як виразник туристичного ресурсу для збагачення нематеріальної культурної спадщини* 243
- Литвинець С.** *Використання елементів нематеріальної культурної спадщини у готельно-ресторанному бізнесі як фактор зростання галузі* 246
- Сапельнікова Н. Л.,
Никончук О. В.** *Крос-культурні відносини як фактор популяризації нематеріальної культурної спадщини* 250

<i>Поплавська А. В.</i>	<i>Репрезентація гостинності в просторово-часовому континіумі</i>	253
<i>Русавська В. А., Горобчук С. І.</i>	<i>Вікові категорії клієнтів готельно-ресторанного бізнесу: сучасний аспект</i>	255
<i>Русавська В. А., Костюченко І. А.</i>	<i>Послуга як нематеріальна складова сервісної діяльності</i>	261
<i>Смирнов І. Г.</i>	<i>Non-material cultural heritage in urban tourism sustainable development: logistic approach</i>	264
<i>Тонких О. Г., Журавська І. В.</i>	<i>Роль маркетингової політики у популяризації нематеріальної культурної спадщини</i>	269
<i>Тонких О. Г., Гордієнко К. Г.</i>	<i>Управління засобами інформаційного забезпечення у популяризації нематеріальної культурної спадщини</i>	273
<i>Тонких О. Г.</i>	<i>Інноваційні автоматизовані технології маркетингу нематеріальної культурної спадщини</i>	275
<i>Тонких О. Г., Франчук А. Р.</i>	<i>Роль інформаційно-комунікаційних технологій у збереженні нематеріальної культурної спадщини</i>	278
<i>Удріс-Бородавко Н. С., Масюченко Ю.</i>	<i>Дизайн айдентики та рекламної продукції м. Кролевеця: традиційне в сучасному</i>	280

Секція 4. ФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ ЯК ФОРМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ І РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

<i>Вишневська Г. Г., Верба Ю. Г.</i>	<i>Фестивальний туризм як ефективний ресурс формування туристичного іміджу країни</i>	285
<i>Гринюк М. М.</i>	<i>Розмаїття народних ремесел у фестивальному русі Гуцульщини і Покуття</i>	288
<i>Данник К. О.</i>	<i>Фестивальний рух вірменських громад як форма збереження нематеріальної культурної спадщини (сучасний етап)</i>	293
<i>Іванова В. М., Хрущ Ю. М.</i>	<i>Фестивальний туризм – сучасний напрямок туристичної діяльності</i>	298

<i>Зараховський О. Є.</i>	<i>Подієвий туризм на Черкащині як форма популяризації нематеріальної культурної спадщини</i>	302
<i>Левада О. М., Донець І. А.</i>	<i>Значення фестивального туризму у розвитку міста Мелітополя та Запорізького регіону</i>	304
<i>Гаврилюк А. М., Коломієць Т.</i>	<i>Роль фестивалів у популяризації нематеріальної культурної спадщини України</i>	307
<i>Мадоян В. В., Оганесян О. М.</i>	<i>Фольклор как основа нематериальной духовной культуры нации и его роль в развитии туризма</i>	310
<i>Плецан Х. В., Вашуленко О. С.</i>	<i>Стан та тенденції розвитку етнофестивального туризму у Львівській області як модель збереження нематеріальної культурної спадщини</i>	315
<i>Ткаченко В. М.</i>	<i>Фестивальний рух як засіб популяризації та відродження об'єкта нематеріальної культурної спадщини – писанки</i>	320

Секція 5. ГАСТРОНОМІЧНІ ТРЕНДИ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЯК ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ РЕГІОНУ: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

<i>Поплавський М. М.</i>	<i>Нематеріальна культурна спадщина в національній кухні: нові можливості ресторанного бізнесу</i>	325
<i>Антоненко А. В., Баран Д.</i>	<i>Корчма та шинок як феномен торгівлі у культурно-художньому просторі українського села</i>	328
<i>Архіпов В. В.</i>	<i>Гастрономічні тренди нематеріальної культурної спадщини як туристичні ресурси Португалії</i>	332
<i>Арабаджи О. С.</i>	<i>Традиція приготування караїмських пиріжків (еть аякълакъ) – рецепти караїмів Мелітополя як елемент нематеріальної культурної спадщини Запорізького краю</i>	338
<i>Арабаджи О. С., Топалова О. І.</i>	<i>Трансформація гастрономічного туризму в умовах інтеркультурного міста</i>	343
<i>Братіцел М. Л.</i>	<i>Еко-тренд етичного споживання в ресторанах України як нематеріальна культурна спадщина</i>	346

доступу: <http://www.sau.org.ua/ru/u-regionah-virmenski-gromady-vzyaly-uchasts-vyatkuvani-dnya-uevropy/>. – Назва з екрану.

3. В Україні проходять Дні вірменської культури [Електронний ресурс] // Чернігівська обласна Державна телерадіокомпанія. – 2015. – Режим доступу : <http://chodtrk.com.ua/?p=21442>. – Назва з екрану.

4. Дні культури Вірменії в Україні [Електронний ресурс] // Газета Київської міської ради «Хрещатик». – 2005. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.kreschatic.kiev.ua/ua/2698/art/26481.html>. – Назва з екрану.

5. Оганесян. О. Всеукраїнському проекту «Моя Батьківщина – очима дітей етносів України» – 10 років. Альманах № 3 – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 60 с.

6. Опитування. Вірменський освітньо-культурний центр ім. Г.О. Алтуняна при Поважному Консульстві РВ (рукопис). 01 листопада 2017 р. // Архів Громадського об'єднання АОКС-Україна. Ф. 1. Оп. 23. Спр.25. Арк. 6. – Харків.

7. Опитування. Дніпропетровська обласна громада вірменської культури ім. Г. Лусаворіча. Культурний Центр «Оджах» (Вардуї). Вірменська молодь Дніпропетровської області (рукопис). 28 грудня 2017 р. // Архів Громадського об'єднання АОКС-Україна. Ф. 1. Оп. 23. Спр.17. Арк. 2. – Дніпро.

8. Опитування. Харківська обласна вірменська громада (рукопис). 01 листопада 2017 р. // Архів Громадського об'єднання АОКС-Україна. Ф. 1. Оп. 23. Спр.22. Арк. 2. – Харків.

9. Свято дружби народів outlook world festival пройшло із повним аншлагом [Електронний ресурс] // Уніан. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unian.ua/common/2178716-svyato-drujbi-narodiv-outlook-world-culture-festival-proyshov-iz-povnim-anshlagom.html>.

10. Фестиваль Культури народів Подолу [Електронний ресурс] // ПРО. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.i-pro.kiev.ua/content/festival-kulturi-narodiv-podolu>.

*Іванова В. М., старший викладач кафедри туризму,
соціально-економічної географії та краєзнавства
Хрущ Ю. М., асистент кафедри туризму,
соціально-економічної географії та краєзнавства,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Мелітополь, Україна*

ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ – СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Фестивальний туризм в останні десятиліття охоплює все більший прошарок туристичного руху. В цілому це відображає світову тенденцію

у туризмі, де культурно-пізнавальні та розважальні форми стають основою росту туристичних потоків у розвинутих країнах. Орієнтиром зовнішньополітичного курсу України задекларована європейська інтеграція, тому фестивальний рух в нашій країні має отримати додатковий поштовх до розвитку, запозичуючи організаційні методи та форми центральноєвропейських країн.

Поняття «фестивального туризму» чи «фестивального туру» все частіше з'являються у переліку пропонованих туристичних послуг і завойовують все ширшу аудиторію. Фестивальний туризм довгий час знаходився на стику пізнавального, розважального та етнографічного туризму.

Розвиток фестивального туризму в Україні сприяє розвитку регіонів, великих, середніх та малих міст і визначення його реального або потенційного впливу на економічний стан цих географічних об'єктів.

Фестивальний туризм в останні десятиліття охоплює все більший прошарок туристичного руху. В цілому це відображає світову тенденцію у туризмі, де культурно-пізнавальні та розважальні форми стають основою росту туристичних потоків у розвинутих країнах. Орієнтиром зовнішньополітичного курсу України задекларована європейська інтеграція, тому фестивальний рух в нашій країні має отримати додатковий поштовх до розвитку, запозичуючи організаційні методи та форми центральноєвропейських країн.

Розглянемо географічні аспекти організації і проведення фестивалів в Україні. Для більшості регіонів України перспективними є історико-культурні та фестивальні маршрути, які знайомлять туристів з культурною спадщиною, місцевим колоритом та традиціями регіонів та міст.

Серед найбільш відомих фестивалів міжнародного рівня характерні такі:

– фестиваль історичних реконструкцій «Стародавній Меджибіж» проходить щорічно навесні у фортеці XIV століття «Біла Либідь» в місті Меджибіж (Хмельниччина). Тут відбуваються інсталяції з бойовим середньовічним мистецтвом, з мистецтвом танцю і музикою тих часів.

У фестивалі беруть участь десятки військово-історичних клубів. Програма фестивалю включає відтворення масових битв (богурт); турнірні та групові лицарські поєдинки, середньовічні інстоляції, виступи музичних колективів на історичних інструментах;

– етнографічний фестиваль «Жнива. Весілля» проходить щорічно влітку в Пирогово, що під Києвом. Він має на меті відродження народних звичаїв та традицій. Тут відтворюється атмосфера давнього українського села з традиційними сільськими справами: жнивами, молотьбою зерна та виготовленням борошна, обідом у полі. На фестивалі все максимально наближається до первісного побутування;

– фестиваль органної музики «Діапазон» проходить щосені у Львові. З усіх міст України Львів має найдавніші та найбагатші традиції виконання органної музики. Сьогодні львівський орган залишається одним із найбільших в Україні. Метою проведення фестивалю є відродження органних концертів для широких верст публіки, характерних для західно- та центрально-європейських країн. У фестивалі беруть участь органісти-корифеї та молоді виконавці гри на органі з різних країн;

– гончарний фестиваль «Здвиг» проходить щорічно влітку в гончарній столиці України - селищі Опішня Полтавської області. Тиждень національного гончарного здвиження в Опішному є науково-мистецькою акцією, спрямованою на відтворення і популяризацію традицій і досягнень гончарної культури, розвиток сучасного гончарства, підтримку локальної школи кераміки;

– фестиваль вина проходить щорічно восени в місті Берегове Закарпатської області. Його метою є збереження виноробних традицій та споживання вина, якими славиться Березівщина, популяризація можливостей та надбань у галузі виноградарства та виноробства району. Проведення винного фестивалю в Береговім призвело до того, що містечко уже переконливо доводить статус «винної столиці» Західної України;

– з 2010 року започатковано проведення Міжнародного козацького фестивалю «Покрова на Хортиці», який проходить на території історико-культурного комплексу «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця» до Дня Покрови Пресвятої Богородиці.

– тематичний фестиваль ковальської майстерності «Парк кованих фігур» було започатковано на Донечині. Він відроджує ковальський промисел в Україні та дозволяє прикрасити міський парк кованих фігур творчими шедеврами. У фестивалі беруть участь представники з України, Нідерландів, Бельгії, Чехії. Майстри працюють над художніми інтерпретаціями на теми казок, легенд, міфів і містичних фантазій [1].

Географію фестивалів слід поширювати, це буде сприяти розвитку туристичної інфраструктури цих регіонів та їх мобільність (готельний бізнес, громадське харчування, транспортні послуги та ін.), підвищення конкурентоспроможності регіонів тощо. У малих та середніх містах забезпечуватиметься розвиток соціальної сфери, роль якої у таких населених пунктах є провідною, а також розвиток пов'язаних з нею галузей та видів діяльності. Так, поряд з лікуванням, відпочинком і туризмом розвиватимуться також фестивальна, театральна-концертна, спортивно-видовищна діяльність, будівельна індустрія, харчова, легка, сувенірна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, транспорт, роздрібна торгівля, громадське харчування та інші галузі. Увага приділятиметься підготовці кадрів (для охорони здоров'я, екскурсійної справи, перекладачів, фестивальної діяльності, культури тощо).

Таким чином, фестивальний туризм є ресурсом підвищення світового іміджу України та джерелом підйому економічного добробуту окремих регіонів і міст, як різновид культурно-пізнавального, подієвого та розважального туризму створює вагомий внесок у зайнятість та працевлаштування фахових кадрів з багатьох спеціальностей, які зараз в нашій країні не знаходяться в списку високооплачуваних та заможних. Диверсифікація географічного розташування фестивалів різного рівня дозволить мобілізувати ментальні

ресурси населення регіонів та фінансові ресурси інвесторів, що поліпшить стан бюджетів міст та регіонів країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Молодецький А., Пташнік А. Значення фестивального туризму у розвитку міст та регіонів. Історія української географії. – 2012. – Випуск 26. – С. 113–118.

*Зараховський О. Є., кандидат культурології,
старший викладач кафедри готельно-ресторанного
і туристичного бізнесу,
Київський національний університет
культури і мистецтв,
Київ, Україна*

ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ НА ЧЕРКАЩИНІ ЯК ФОРМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Нематеріальна культурна спадщина є великим і недостатньо освоєним пластом туристичних ресурсів Черкащини. Проте, в області нині здійснюються заходи, спрямовані на популяризацію різноманітних елементів нематеріальної культурної спадщини, а саме – акції, фестивалі та події, орієнтовані як на внутрішніх, так і на іноземних туристів. Досвід проведення подібних заходів мають історико-культурні заповідники краю. До таких прикладів можна віднести наступні подієві туристичні ресурси.

Державний історико-культурний заповідник «Трипільська культура» займається не лише дослідженням археологічних знахідок всесвітньовідомої культури, але й популяризацією побуту та ремесел давніх трипільців. Незважаючи на згортання програми «Золота підкова Черкащини» та припинення фінансування розбудови «Трипільської культури» найбільш дієвим засобом завершення будівельних робіт у заповіднику та його популяризації стала акція «Трипільська толока». Суть акції – добровільна участь всіх бажаючих у побудові трипільських жител за трипільськими технологіями. «Трипільська толока» проводиться кожний рік в період з червня по липень. Завдяки акції було збудовано 3 будинки: у двох будинках біля приміщення археологічних фондів збираються розмістити експозицію музею трипільської